

[Leif Hermann]

Jeg synes, det er tiltalende, at både hr. Bernhard Baunsgaard og hr. Korneliusen siger, at dette er et område, hvor de retssikkerhedsmæssige betragtninger er så væsentlige i forhold til den tiltalte, at man som minimum må lave lovregulering. Jeg spurgte justitsministeren i sommer om det, men han fandt ingen anledning til at lave lovregulering på området.

Det bringer mig over til den egentlige besvarelse af de udtalelser, der er faldet, dels fra ministeren, dels de konkrete udtalelser, der er faldet fra ordførerne.

Af ministerens bemærkninger til lovforslaget fremgik det, at det var vidnets identitet, der mest interesserede ministeren. Man kunne måske nok sige, at der i visse situationer kunne være behov for, at identiteten som sådan blev sløret; det har højesteret imidlertid ikke ladet sig nøje med. Jeg tillader mig at citere fra forslaget bilag 2, hvor man taler om vidnets identitet, der må hemmeligholdes for tiltalte. Videre siger højesteret i det afslut:

»Er der herefter truffet bestemmelse om hemmeligholdelse af vidnets identitet i forhold til tiltalte, må de i retsplejelovens §§ 834 og 835 indeholdte bestemmelser om bevisfortegnelsen og sagens øvrige dokumenter samt bestemmelserne i § 846 om tiltaltes tilstedeværelse under domsforhandlingen og § 848, stk. 2, om pligten til at gøre tiltalte bekendt med forklaringer, der er afgivet under hans fjernelse fra retssalen, forstås med den begrænsning, der er en naturlig følge af vidneanonymiteten.«

Her har vi en situation, hvor højesteret ganske undtagelsesvis anerkender anonymiteten af vidnet. Dernæst har vi en situation, hvor tiltalte ikke engang – der står ikke noget om, hvorvidt det er i den fulde udstrækning eller punktvis, men det kan forstås således, at det omfatter hele forklaringen – kan gøres bekendt med forklaringen.

Selv om vi befinder os i det, hr. Per Stig Møller med et lidt ejendommeligt udtryk kalder de stærke miljøer i disse sager, må man nok sige, at der er tale om total retsløshed. Dette skal ses i det lys, at beviskravene i disse sager langt, langt, langt ind i de pæne borgerlige dommers stand vækker bekymring, idet man har svækket beviskravene. Man har altså ikke nogen så at sige hundrede procents garanti for, at man har fået fat i den rigtige

mand, og netop det, som hr. Lenger har påpeget, at de i disse miljøer ofte har et opgør; de skal have foretaget, kan meget nemt betyde, at den tiltalte er offer for en eller anden hævnakt fra miljøets side.

Denne terrorisering af vidnerne, som der er tale om, kan naturligvis volde betydelige vanskeligheder for bevisførelsen, og det er oplagt, at disse vanskeligheder for bevisførelsen må skabe nogle alvorlige problemer med hensyn til at få tilstrækkeligt grundlag for at afsige en fældende dom. Men svækker vi retsplejelovens efter min opfattelse klare bestemmelser i denne sag, og svækker vi den klare internationale forpligtelse, Danmark har indgået i medfør af Europarådskonventionens artikel 6, er der næppe nogen tvivl om, at vi ikke behøver at interessere os så meget for vidneførelse i disse sager. Så vil det forhold, at anklagemyndigheden har rejst tiltale for så vidt være grund nok til at afsige en fældende dom.

Ja men er der nu så meget grund til at være særlig bekymret her? Vil det ikke netop være, som højesteret siger, ganske undtagelsesvis, at man står i disse situationer? Ideen fra den pågældende højesteretsdom er allerede grebet, og den blev grebet af strafferetsplejeudvalget, da man diskuterede spørgsmålet om, hvorvidt agenter skulle afhøres, når de havde optrådt som agenter. Udvalgets flertal henviser til, at højesteret jo har afsagt en sådan dom, og for så vidt der måtte være problemer i forbindelse med afhøringen af agenterne, har man jo den højesteretsdom at holde sig til.

Det morsomme ved det er, at de, der har rejst problemet om agenterne, rejser det ud fra anonymitetsbetragtningen. Det er politiet. De er bekymrede for, om anonymiteten kan opretholdes, idet politiet ofte i disse sager får meddelere ind, og det vil sige, at agenten ofte må optræde i miljøet på den ene eller den anden måde og derved bliver mere eller mindre kendt. Præcis den samme indvending kan gøre sig gældende vedrørende anonyme vidner. Hvorfor skulle politiagenter i højere grad være i farezonen med hensyn til anonymitetsbrud end de mennesker, der tænkes på i den sag, højesteret har godkendt?

Jeg mener derfor ikke, at der er særlig megen grund til at bede strafferetsplejeudvalget om at kigge på dette spørgsmål. Jeg mener, at strafferetsplejeudvalget – det kan være et